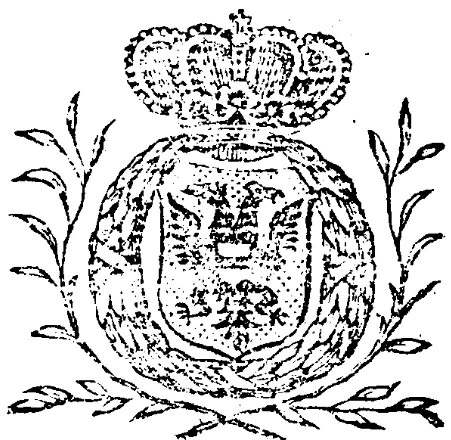
Ao. 1830. No. 89.

GRONINGER COURANT.

Vrijdag den 5 November.

De KOMMISSARIS van POLITIE te *Groningen* inviteert degenen, die *Pendules*, *Horologien* of andere *Voorwerpen* aan den *Horologiemaker* IZAAK JONAS DRIELSEMA, wonende aan de Vischmarkt alhier, ter herstelling als anderzins mogten hebben toevertrouwd en dezelve niet hebben terug ontvangen, zich deswege zoo spoedig mogelijk, tot behoud hunner regten, aan het bureau van Politie te dezer Stede te vervoegen, voor zoo verre door de belanghebbenden daarvan reeds geene aangave is geschied.

Groningen den 30 October 1830. *De Kommissaris voornd.:* J. WOLDRINGH.

DUITSCHLAND EN AANGRENZENDE RIJKEN.

FRANKFORT *den 25 October.*

Men verzekert hier stellig, dat het Nederlandsche gouvernement den bijstand van het Duitsche verbond, ten aanzien van Luxemburg, heeft ingeroepen.

HAMBURG *den 28 October.*

Volgens alhier op heden ontvangene berigten, is bij alle Pruissische postkantoren verbod ontvangen, om voortaan de Belgische dagbladen door te laten.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN *den 31 October.*

Het ministeriële Avondblad meldt thans, dat eene vereeniging van diplomaten op handen is, tot beraming van middelen, tot het doen ophouden van den tegenwoordigen staat van zaken in de Nederlanden, en het verzekeren van het bekende doel der groote Mogendheden, den voortdurenden vrede van Europa. Frankrijk is daarin met de meeste bereidvaardigheid toegetreden. Alle denkbeeld van vijandige tusschenkomst vervalt daardoor. Dat aan deze diplomatische vereeniging echter den naam van *Congres* past, gelooft het Avondblad niet.

(Men meent te 's Gravenhage van goederhand te weten, *dat het Congres over de Nederlandsche aangelegenheden gisteren te Londen een aanvang zou genomen hebben*).

FRANKRIJK.

PARIJS *den 24 October.*

Onze dagbladen behelzen heden de volgende berigten nopens den vijandelijken inval van den ouden Spaanschen generaal *Mina* in Spanje:

„ De berigten, gisteren van den kant der Pyreneën ontvangen, zeggen, dat op de Spaansche grenzen zich alles gereed maakt, om de beweging van *Mina* te ondersteunen.

„ Brieven, heden morgen uit Madrid ontvangen, zeggen, dat de grootste gisting in die hoofdstad heerschte. De rijke abt van Valdeorias, welke zeer aan het constitutionneel systema gehecht is, had ook de wapenen opgevat en de Constitutie afgekondigd. Te Tarifa, in Andalusie, had eene beweging in den zelfden zin plaats gehad.

„ Eene télégrafische depêche van Bayonne, van den 22 October, berigt, dat de generaal *Mina* met 400 man in Vera is getrokken, en tot boven Lesaca is gerukt. Vele karabiniers hebben zich bij hem gevoegd; men denkt, dat hij op Tolosa trekt."

Het schijnt, dat de kolonel *Valdes* eerst in Spanje is getrokken, doch veel tegenstand heeft gevonden, maar dat daarop de generaal *Mina* beter is geslaagd, en steeds voorwaarts rukt. Hij zoude met 1000 man zijn binnengerukt, waaronder meestal officieren, die de dienst van soldaten verrigten.

Uit Madrid zelve schrijft men, in dato den 14 October, het volgende:

„ Eergisteren hebben wij alhier een' koerier uit Katalonie zien aankomen; gisteren zijn drie koeriers in deze hoofdstad gekomen, een uit Aragon, de ander van Guipuzcoa, en de derde uit Algeziras.

„ Heden is er een koerier naar Aragon afgezonden, om den marsch der troepen te bespoedigen, die op Saragossa trekken; een ander koerier is gezonden naar den generaal *Orosko*, bevelhebber van het kamp van St. Roch.

„ De stad Carthagena is in staat van beleg verklaard."

NEDERLANDEN.

UTRECHT *den 1 November.*

Nopens de gebeurtenissen te Antwerpen, heeft de kolonel directeur der fortificatien een rapport uitgevaardigd, gedagteekend 's Hage den 30 October, aan Z. K. H. den Prins *Frederik der Nederlanden*. Men ziet uit dit verslag, dat de luitenant-generaal baron *Chassé* den 23 October order heeft gegeven, om de inundatiën ten noorden en zuiden van de vesting Antwerpen, en voor de positie van het Vlaamsche Hoofd, alsmede die voor de forten Lillo en Liefkenshoek te bewerkstelligen, en voorts, om de gebouwen en andere voorwerpen, die tot dekking van den vijand, in de nabijheid van Antwerpen, konden dienen, te doen wegruimen; en dat deze orders zijn volvoerd geworden.

Den ganschen Dingsdag is in Antwerpen met de meeste verbittering gestreden, en men heeft gevraagd, waarom het geschut van de citadel dien dag niet mede heeft gewerkt, om de muiters te straffen? Uit het verslag zien wij, dat de generaal *Chassé* in den loop van Dingsdag namiddags, eenige schoten op de huizen van het kwartier van St. Andries, waaruit de soldaten door de burgers werden beschoten, alsmede op eenen toegang tot het kasteel, alwaar eene ontmoeting met de opstandelingen plaats had, heeft laten doen, doch alleen om vrees in te boezemen. — Het was ook niet wel mogelijk, om van het kasteel veel onder de vechtenden te schieten, dewijl de soldaten dikwijls met de muiters handgemeen en onderling vermengd waren.

Uit het verslag ziet men de bevestiging, dat een gedeelte der schutterij mede tegen onze troepen heeft gevochten, en dat uit de huizen verraderlijk op de Hollanders is gevuurd. Dat de generaal *Chassé* al het mogelijke heeft gedaan, om de stad te sparen, doch dat hij door het verraad en het geweld tot het bombarderen is gedwongen geworden, even gelijk de oorlogsschepen genoodzaakt zijn geweest, de muiters en de reeds opgeworpene batterijen te vernielen, waarvan deze met geschut op de schepen vuurden, met oogmerk om dezelve in den grond te boren. Toen het vuur dezer schepen begon, was de kaai in weinige oogenblikken schoon geveegd en honderden muiters waren geveld.

Uit het verslag van den kolonel *van der Wijck* blijkt al verder, dat de generaal *Chassé* op den morgen van den 27sten een' wapenstilstand met de kommissie van de notabelen had gesloten, die tot dat einde bij hem was gekomen, volgens welke het vuur aan alle punten zou ophouden, en de troepen naar het stapel- en constructie-magazijn zouden terug trekken. Toen de generaal zag, dat, in weerwil van dit verdrag, uit de huizen op de troepen werd geschoten, deed hij eene witte vlag uitsteken. Deze maatregel gaf aanleiding, dat *Kessels*, die door zijn rondreizen met het geraamte van een' walvisch bekend is, en die zich thans noemt *kommandant van de artillerie*, benevens den acteur van den schouwburg *Niellon*, zich thans noemende *luitenant-kolonel*, als parlementairen naar het kasteel kwamen, om de reden van het uitsteken der witte vlag te vragen. Zij verklaarden, dat het gemaakt verdrag niet geldig was, en vertrokken; doch te één uur des namiddags kwamen zij terug, met opeisching van het kasteel. Alhoewel bij die opeisching een' wapenstilstand tot des namiddags 4 uren werd bepaald, op welk tijdstip de generaal *Chassé* antwoord zou geven, werd deze door de muiters zelven bepaalde wapenstilstand alweder verraderlijk verbroken, gelijk uit het officiëel rapport blijkt, waarin gezegd wordt:

„ Te half twee begonnen de muitelingen wederom op onze troepen, zich binnen de enceinte van het stapel- en constructie-magazijn bevindende, met geweer te vuren, hetgene meer en meer toenam, zoodat de kolonel *Sprenger*, die aldaar het bevel voerde, een en andermaal liet vragen, of hij order konde geven, om ook te vuren? hetwelk echter door den generaal werd geweigerd, aangezien Z. Exc. de geslotene kapitulatie in den volsten zin wilde naleven, gevende tevens last, om eene witte vlag uit te steken: dit maakte echter geen' indruk op de oproerlingen, en hun vuur werd van tijd tot tijd levendiger onderhouden, tot dat zij eindelijk een veldstuk voor den hoofd-ingang van de enceinte van gedacht magazijn plaatsten, en daarmede de deuren openschoten, waardoor veel verwarring onder onze troepen te weeg werd gebragt, en hetwelk ten gevolge had, dat deze zich in de grootste verwarring op de ijzeren poort terug trokken.

„ De luitenant-generaal baron *Chassé*, verontwaardigd over de schending van den gesloten wapenstilstand, gaf alstoen, omstreeks half vier, last, om het St. Andries kwartier, waar de muitelingen zich in groot aantal bevonden, niet alleen met geweer te beschieten, maar ook te bombarderen en brandkogels daarin te werpen, hetgene tot half acht heeft aangehouden, terwijl de oorlogsvaartuigen, van hunne zijde, insgelijks de stad aan de zijde der rivier beschoten.

„ Even na het ophouden van het bombardement, meldde zich als parlementairen eene kommissie van notabelen van Antwerpen aan, aan het hoofd hebbende den heer *Dubois*, majoor der schutterij, dewelke, binnengelaten zijnde, aan den luitenant-generaal *Chassé* een tafereel ophing van de verwoesting, die het bombardement had te weeg gebragt, smeekende, om op nieuw eenen wapenstilstand te willen sluiten, ten einde alle verdere onheilen voor te komen, en tevens overhandigende twee brieven, waarvan de eene door *Rogier*, lid van het provisioneel bestuur, en *Robiano de Borsbeek*, gouverneur van de provincie Antwerpen, en de andere door *Stevenotte*, kommandant in laatstgenoemde stad, onderteekend, beide te kennen gevende, dat men het voornemen had, om den volgenden dag de afgebrokene onderhandelingen wederom op te vatten, stellende dus voor, om aan het verzoek der kommissie te willen voldoen.

„ De luitenant-generaal *Chassé*, bewogen met het lot der inwoners, heeft in het voorstel van de notabelen toegestemd, en te gelijker tijd aan hen een' brief voor *Rogier* en *Robiano de Borsbeek* ter hand gesteld, waarin Z. Exc. te kennen gaf, dat hij van zijne zijde geene vijandelijkheden tot den volgenden morgen te acht uren zoude plegen, als wanneer hij verlangde, dat eene kommissie van het provisioneel Bestuur zich bij Zijne Excellentie zoude vervoegen, om eene nadere overeenkomst te sluiten, tevens verklarende, dat hij, wanneer op zijne troepen mogt worden gevuurd, alsdan dadelijk het bombardement zoude doen hervatten."

Onder de vele bewijzen van moed onzer troepen, wordt ook berigt, dat op den avond van den 27sten, tusschen 6 en 7 uren, eenige weinige manschappen van het algemeen depôt der landmagt de stapel en constructie-magazijnen, waarin de muitelingen zich geworpen hadden, wederom in bezit hebben genomen, en dezelve naderhand in brand gestoken hebben, opdat de goederen niet in handen der rebellen zouden vallen.

Nopens de verwoesting van een gedeelte van Antwerpen door het beschieten, leest men in een berigt uit den Haag het volgende:

„ De stad heeft door het bombardement van Woensdag *zeer veel* geleden. Het entrepot, waarin zich voor eene waarde van 12 tot 14 millioenen aan goederen bevond, is tot den grond toe afgebrand. De kleine werf, waarin de opstandelingen zich reeds genesteld hadden, is door het algemeen depôt der landmagt hernomen en de vijand uit dezelve met de bajonet verdreven. Van deze gelegenheid heeft onze genie gebruik gemaakt, om de loods, waarin voor een half millioen constructiehout bewaard werd, in brand te steken, ten einde den vijand van deze kostbare hulpbron te berooven. De brand van dit constructiemagazijn is tot het entrepot overgeslagen, en hieraan is de vernieling van dit laatste gebouw toe te schrijven. Nog is de gevangenis eene prooi der vlammen geworden. Onderscheidene huizen hebben veel geleden, onder anderen het hôtel *St. Antoine*, dat ganschelijk moet verbrand zijn. De toren der hoofdkerk is tweemalen in brand geraakt. Verder moeten *de huizen en pakhuizen aan de Schelde*, door het kanon der schepen, zeer beschadigd zijn.

„ De muitelingen moeten Woensdag eene poging hebben aangewend, om zich van eenige kanonneerbooten meester te maken, doch dezelve zijn aldaar zoodanig ontvangen, dat zij waarschijnlijk die poging vooreerst niet zullen herhalen.

Het volgende is het *antwoord van den Luitenant-Generaal Baron* Chassé, *op de aan Z. Exc. aangebodene voorwaarden tot kapitulatie.*

ANTWERPEN *den 27 October 1830.*

MIJNE HEEREN!

Na op voorstel van een' afgevaardigde van het voorloopig Bestuur eenen wapenstilstand te hebben aangegaan, tot dat Z. M. onze Koning zoude bepaald hebben, of het leger al dan niet het kasteel zoude moeten verlaten, was ik ten uiterste verwonderd eene opeisching te ontvangen, om het kasteel over te geven, en om dienaangaande vóór vier uren na den middag een besluit te nemen. Ik had de eerste overeenkomst op het verzoek van afgevaardigden der stedelijke Regering van Antwerpen gesloten, alleen om verder bloedvergieten voor te komen, en om aan de ingezetenen der stad, waar ik jaren lang gewoond heb, verschrikkelijke en onberekenbare onheilen te besparen.

Ik moest het daarvoor houden, Mijne Heeren! dat deze overeenkomst van uwen kant met naauwgezetheid zoude worden in acht genomen, doch ik zie met leedwezen, dat ik mij bedrogen heb, en dat gij het op u hebt kunnen nemen, om dezelve, met verachting van alle krijgswetten, te schenden.

Ik stel u, Mijne Heeren! verantwoordelijk voor deze trouwelooze en verachtelijke handelwijze, die als zoodanig door geheel Europa zal worden beoordeeld, en waarvan ik aan onzen doorluchtigen Koning kennis zal geven.

Ik verklaar u ten slotte, Mijne Heeren! dat ik de vernederende voorwaarden, die gij mij hebt durven voorstellen, niet aanneem; dat ik de vesting, waarover het bevel mij is toevertrouwd, tot het allernuiterste zal trachten te verdedigen, en dat ik nooit eenige voorwaarden zal aannemen, waardoor mijne eer, die tot nog toe zonder de minste smet is gebleven, zoude bezoedeld worden.

De Luitenant-Generaal, Kommandant der vesting Antwerpen.

Baron CHASSÉ.

Den 28 Oct. is aan den generaal *Chassé* andermaal een voorstel gedaan, ter ontruiming van het kasteel, en wel op gunstiger voorwaarden, doch de generaal heeft daarop geantwoord:

1. Dat hij de citadel onder zijne bevelen niet overgaf, dan op last van den Koning; en

2. Dat hij, tot het welzijn van de stad, in eenen wapenstilstand bewilligde, op de volgende voorwaarden:

a.) dat men met het maken van alle werken tot verdediging zou ophouden;

b.) dat geen gewapend man zich op de esplanade of in den omtrek der citadel vertoone;

c.) dat men geene hoegenaamde vijandelijkheid tegen Zijner Majesteits eskader op de Schelde plege; en

d.) dat men het magazijn van levensmiddelen, den 27sten, te Tivoli, niettegenstaande den getroffen wapenstilstand, geplunderd, terug geve, daar die wapenstilstand den luitenant-generaal *Chassé* belet heeft een' uitval tegen de plunderaars te bevelen.

Eindelijk is men het nopens een' stilstand van wapenen eens geworden, gelijk blijkt uit de volgende tijding uit 's Hage:

„ De majoor *Riesz*, die Vrijdag de citadel van Antwerpen heeft verlaten, heeft de tijding aangebragt, dat sedert Woensdag nacht de stad niet verder is beschoten, en dat er, na vele onderhandelingen, een verdrag tusschen den generaal *Chassé* en de opstandelingen is gesloten, waarbij bepaald is, dat er tot den 4 November een stilstand van wapenen zou zijn, mits door de muiters niets wierd ondernomen. Ten gevolge van dien, woei de witte vlag van de citadel en in de stad, en was er een terrein rondom de citadel aangewezen, tot hetwelk de opstandelingen niet mogten naderen."

'S GRAVENHAGE *den 31 October.*

Bij besluit van den 28 dezer, heeft Z. M. het departement van marine gemagtigd, om, zoo spoedig mogelijk, het in lading liggende transportschip *Dordrecht* met eenige levensmiddelen en gevraagde behoeften naar Maon te zenden, en aan

hetzelve bevelen mede te geven voor den schout-bij-nacht *van de Sande*, kommanderende Z. M. smaldeel in de Middellandsche Zee, ten einde, met den meesten spoed, met zijne onderhebbende schepen naar het Vaderland terug te keeren, om aldaar tot verdediging der stroomen en rivieren te worden gebezigd.

— Gisteren middag is H. K. K. H. de Prinses *van Oranje*, met Hoogstderzelver beide oudste zonen en gevolg, van Willemsdorp in deze residentie terug gekeerd. Kort na Hare terugkomst, heeft H. K. K. H. zich naar het paleis van Z. M. begeven.

Heden morgen, tusschen 5 en 6 uren, is Z. K. H. de Prins *van Oranje* insgelijks in deze residentie aangekomen, laatstelijk van Willemsdorp. Z. K. H heeft benevens Hunne Majesteiten en de verdere Koninklijke familie, de morgengodsdienst in de Kloosterkerk, onder het gehoor van Do. *Noordink*, bijgewoond. Naar men verneemt, is Z. K. H. voornemens, naar Engeland over te steken.

— In den loop dezer week zal de heer *P. Varkevisser*, lid van den stedelijken raad dezer stad, die zich reeds meermalen door menschlievende edelmoedigheid in het redden van schipbreukelingen heeft doen kennen, met zes pinken, als kanonneerbooten gewapend, van Scheveningen naar den Moerdijk vertrekken, om aldaar op stroom post te vatten.

— Men verneemt, dat de luitenant-generaal *Gunkel*, op zijn verzoek, eervol ontslagen is van het kommandement over de vesting Breda, en dat hetzelve is opgedragen aan den generaal-majoor *Wildeman*, die derwaarts reeds is vertrokken.

— Het fort Bath is in staat van verdediging gesteld en van het noodige garnizoen voorzien.

Van den 1 *November.* In de bijeenkomst van de Tweede Kamer van heden is ingekomen een ontwerp van wet, houdende maatregelen, om in de tegenwoordige omstandigheden 's Rijks geldmiddelen zoodanig te stijven, als de beveiliging van de noordelijke gewesten, en de verbindtenissen van den Staat, inzonderheid ten aanzien der openbare schuld, vorderen.

Bij deze wet wordt van elk ingezeten gevorderd het bedrag der directe belastingen, als waarvoor hij in 1830 is aangeslagen geweest, het middel van patent en al de opcenten, geene uitgezonderd, daaronder begrepen, — bij wijze van leening.

Degenen, welke zijn aangeslagen tegen niet meer den *f* 20, in steden en gemeenten van 75000 zielen; — *f* 16, in steden van 50,000 tot 75,000; — *f* 12, in steden van 25,000 tot 50,000; — *f* 9, in steden van 10,000 tot 25,000 en *f* 6, in steden en gemeenten beneden de 10,000, zullen in de leening niet dragen.

De aanslag der zoodanigen daarentegen, die, wat betreft de personele belasting, hooger zijn aangeslagen dan *f* 50, in steden beneden de 10,000 zielen; *f* 75, van 10,000 tot 25,000; *f* 100, van 25,000 tot 50,000; *f* 125, van 50,000 tot 75,000; *f* 150, van 75,000 zielen en daarboven, zullen met een vierde worden verhoogd.

De betaling zal geschieden in drie termijnen; een derde vóór den laatsten November 1830; een derde vóór den laatsten December, en een derde vóór den laatsten Januarij 1831, tegen recepissen, welke met April 1831 zullen worden verwisseld in obligatiën, rentende 5 ten honderd.

Het kapitaal dezer obligatiën zal zijn van 17 millioenen, en uiterlijk, te beginnen met 1832, worden afgelost, bij loting, met *f* 100,000 's maands.

Inmiddels zal, om aan de behoeften van gereed geld te gemoet te komen, worden gecreëerd een kapitaal van 12 millioenen schatkist biljetten, rentende 6 ten honderd, waarmede zullen worden betaald, voor de *helft*, alle traktementen, (behalve de militaire) pensioenen, enz. van meer dan *f* 1000 's jaars, en voorts alle andere vorderingen der schatkist, en waarvan, zoo lang zij niet zijn ingetrokken, de renten op den eersten October zullen worden aangezuiverd.

De voordragt is naar de afdeelingen verzonden.

— Men heeft opgemerkt, dat de heer *Luyben*, uit Noord-Braband, thans de zitting der Kamer heeft bijgewoond.

— Het gerucht, alsof Z. M. zoude hebben gelast, dat in geen geval van de citadel van Antwerpen meer op die stad zoude worden gevuurd, is ongegrond. — Men wil, dat eene bezending van daar zich bij den Koning heeft aangemeld, doch door Hoogstdenzelven is verwezen naar den generaal *Chassé*.

Van den 2den. Z. M. heeft, bij besluit van den 31 October, den heer baron *van Lijnden van Sandenburg*, lid van de gedeputeerde Staten van Utrecht, tot gouverneur ad interim dier provincie benoemd.

— Het bestuur ontvangt bij voortduring treffende blijken van de vaderlandsliefde van ingezetenen, die zich aanzienlijke geldelijke opofferingen getroosten, ten einde den Staat in dezen moeijelijken tijd te hulp te komen.

— Eene aanzienlijke menigte baren zilver moet er eerstdaags tot stukken van 25 centen vermunt worden.

— Uit 's Hertogenbosch wordt gemeld, dat aldaar zekere *Theodore Jansen* gevankelijk is binnengebragt, die te Eindhoven, door het aanbieden van vrij wat gelds, een drietal kurassiers van het regement no. 2 tot het overloopen naar de zijde der muitelingen, en tot het stelen van hunne eigene paarden en die hunner makkers had willen overhalen. Deze brave krijgslieden echter, *Pannenberg*, *Smetmans* en *Kievit* genaamd, wel verre van zich tot zulk eene lage en trouwelooze handelwijze te laten verleiden, hadden in tegendeel het zoo weten aan te leggen, dat de bedoelde *Jansen* in handen des geregts viel. Hij zal thans zijne wel verdiende straf niet ontgaan.

Van den 2den. De luitenant-generaal *Cort-Heyligers* is door Zijne Majesteit belast met het toezigt en de zorg van de corpsen vrijwilligers, welke in het Noorden worden opgerigt.

— Z. K. H. de Prins *van Oranje* is heden morgen, omstreeks 8 uren, naar Rotterdam vertrokken, om van die stad per stoomboot naar Engeland over te steken.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden is beraadslaagd over de wet tot beteugeling der woelingen van kwaadgezinden, en is dit ontwerp, na dat vijftien leden en hunne Exc. de Ministers van Justitie en van Binnenlandsche zaken daarover het woord hadden gevoerd, met 39 tegen 8 stemmen aangenomen.

— Uit Breda wordt geschreven, dat den 29sten de oproervlag te Turnhout door de inwoners zelve is opgestoken. Den 27 had een dertigtal gewapende lieden het platte land te Beere, Merxplas, Hoogstraten, Wortel, enz. afgeloopen; doch zonder eenigen bijval te vinden. Het bedelaarsgesticht in laatstgemelde plaats was mede bedreigd, doch, wegens de goede houding der opgeroepene landbouwers, enz. niet aangedaan.

— In de *Staats-Courant* leest men het volgende:

Volgens berigten uit Bergen-op-Zoom van den 31 October, waren alle schepen, die in de haven dier stad lagen, den vorigen dag, op last van den luitenant-generaal *Chassé*, in lands dienst genomen, ten einde naar Antwerpen te vertrekken; en aldaar de *overtollige* troepen uit het kasteel dier stad aan boord te nemen. Een gedeelte dier troepen was toen reeds daaruit vertrokken, zoo als blijkt uit een verslag van Z. H. den Generaal-majoor Hertog *van Saksen-Weimar*, den 30 October uit het fort Bath gedagteekend; en onder anderen inhoudende, dat dezelve aldaar met een aantal manschappen van de eerste en tweede afdeeling was aangekomen.

Het grootste gedeelte der krijgsbenden, die uit het kasteel van Antwerpen terug keeren, zal zich bij het mobile leger onder den Luitenant-Generaal *van Geen* vervoegen. Derzelver vertrek is voor den Generaal *Chassé* geenszins als een verlies aan te merken, daar deze Bevelhebber eene genoegzame magt bij zich behoudt, om zich in het door hem bezette kasteel bij voortduring te handhaven. De hier en daar verspreide geruchten, als of de Generaal *Chassé* bevel zoude hebben ontvangen, om in geen geval de stad Antwerpen meer te beschieten, zijn geheel ongegrond, en kunnen dus ten stelligste tegengesproken worden.

— Bij besluit van Zijne Majesteit van den 30 October is aan den Burggraaf *van der Fosse*, op zijn daartoe gedaan verzoek en onder dankbetuiging voor zijne aan het Rijk bewezene diensten, eervol ontslag verleend uit de betrekking van Gouverneur der provincie Antwerpen.

BREDA *den* 1 *November*.

Na de genomene dispositiën van den generaal van *Geen*, zijn wij tegen elken vijandelijken aanval voor het oogenblik gedekt. Alle ongerustheid is dus geweken, en gerust vertrouwen wij op onze dappere verdedigers.

Wij vernemen op het oogenblik van een' ooggetuige, dat bij het terugtrekken der troepen in de citadel te Antwerpen men opgemerkt had, dat een veertigtal van de fatsoenlijkste jongelieden, met jagtgeweren gewapend, op onze troepen geschoten heeft. — Het was dus niet alleen het laagste gepeupel, hetwelk de eerste hand gelegd heeft aan het verbreken van eene overeenkomst, tusschen den generaal *Chassé* en de stedelijke regering gesloten, en al de onheilen, welke over Antwerpen gekomen zijn, heeft het dus aan zich zelf te danken.

HAARLEM *den* 2 *November*.

Het beschieten van Antwerpen moet in Brussel een' diepen indruk hebben gemaakt. *Rogier*, die zich den 27sten in eerstgenoemde stad als kommissaris bevond, meldt, dat hij door de kogels uit het hotel van den gouverneur is verdreven, en dat hij zich des avonds genoodzaakt heeft gezien, om den Antwerpenaren te vergunnen, zich aan den generaal *Chassé* te wenden, ten einde het vuur te doen ophouden.

Die van Brussel deden den 28sten al wat mogelijk was, om versterking te zenden.

ANTWERPEN *den* 1 *November*.

Onze toestand is beklagenswaardig en met geene pen te beschrijven! Doodelijke stilte heerscht in onze straten, en het levendige gejuich van „*leve de Vrijheid! leve de Belgen! leve de Potter!*” is vervangen door angstkreten van de beangste burgerij. De generaal *Chassé* heeft het gepleegde verraad verschrikkelijk gewroken, en lang zullen de Antwerpenaars de overtuigendste blijken onder de oogen hebben, van gewroken ontrouw.

De haat tegen de Hollanders is nu onbeschrijfelijk gestegen, zoo zelfs, dat de muitelingen hunne woede op de lijken van onze landgenooten hebben zoeken te koelen. — Veel hebben zij door het bombardement geleden, en nog haalt men lijken van onder de puinhoopen der verbrande en ingestortte gebouwen voor den dag.

Het militaire hospitaal heeft veel geleden, zelfs zijn er zieken en gekwetsten op hunne bedden doodgeschoten. Dit ongeluk was echter niet te vermijden geweest, vooral van den kant der schepen, daar dezelve juist in die rigting lagen. Op het oogenblik dat ik dezen schrijf, rooken de puinhoopen van het verbrande entrepôt nog, en van tijd tot tijd ziet men nog vlammen uit dezelve te voorschijn komen. Morgen ochtend te 12 uren eindigt de wapenstilstand, en alle voorzorgen zijn in de citadel genomen, om het bombardement, met verdubbelde woede te hervatten. Het getal schepen op de Schelde is daarenboven vermeerderd, en 180 stukken grof geschut zijn op de stad gerigt en bedreigen dezelve met een volkomen ondergang, zoo men aan de voorslagen van den grijzen *Chassé* geen gehoor geeft, die bij God en zijn eer gezworen heeft, zich eerder in de lucht te laten vliegen, dan door eene schandelijke overgave den Hollandschen krijgsroem te bevlekken. Het is nu ook geen tijd meer om toe te geven aan een volk, dat alles heeft vergeten, een herschenschim na te volgen die onbestaanbaar is en zal wezen. Honderden onzer vermoorde landgenooten roepen om wraak, hunne schimmen zweven dreigend om ons heen; nog eenige uren en zij zijn misschien op nieuw bloedig gewroken.

Men had gedacht, dat de ziekelijke toestand van onzen opperbevelhebber zijne geestkracht zoude hebben verzwakt, doch het kanonvuur verlevendigde daarentegen zijne verzwakte krachten, en van zijn ziekbed kwamen de orders om dood en verderf in de gelederen der *muiters* te brengen.

Twaalf à veertien duizend man is het leger der opstandelingen in Antwerpen sterk, en wordt door den zich noemenden generaal *Mellinet* gekommandeerd. De beruchte *Kessels*, die in alle betrekkingen, waarin hij geplaatst is geweest, den schurk heeft gespeeld, voert het bevel over hunne artillerie, slechts 300 hunner soldaten, zijn geregeld gewapend, en met eenigzins gedistingueerde kielen gekleed. Dit zijn meest brusselsche vrijwillige jagers; het overige deelte, is van het laagste gemeen, met allerlei soort van wapens voorzien, en met gescheurde en bevuilde kielen gekleed. Eenige dragen gestolen chacots, grenadiers mutsen, casquetten enz, eene volkomen tweede editie der *sans-culottes* van 1792 en 95. Gaarne zouden zij zich eens in Holland willen gaan kleeden; doch daar kent men thans deze *vrijheids-vrienden*; — ook schijnt de vrees voor dien inval van vreemde troepen, hun voor deze expeditie vrees in te boezemen.

GORINCHEM *den* 2 *November*.

Sedert dezen morgen acht uren tot dezen namiddag hoorde men hier duidelijk de losbersting van het geschut, hetwelk men volgens de tegenwoordige gesteldheid van den wind vermeent te Antwerpen plaats te hebben.

— Zijn de berigten die men ten aanzien der gebeurtenissen te Antwerpen heeft kunnen inwinnen, uiteenloopende, niet minder onzeker blijven nog de zich telkens herhalende geruchten omtrent eene tusschenkomst der mogendheden, en eene krachtdadige hulp van Pruissen en Engeland. In ons laatste nommer meenden wij, op grond der *geloofwaardige bronnen*, waaruit wij het berigt geput hadden, ook onzen lezers het belangrijk nieuws, van het werkelijk inschepen der Engelsche troepen en het overtrekken der Pruissen over onze grenzen, te moeten mededeelen, doch in den loop dezer drie dagen zijn bij ons geene berigten ingekomen, die dit *stellig* bevestigen. Het is echter niet te betwijfelen of eene werkdadige tusschenkomst van de zijde van Pruissen en Engeland zal plaats hebben; gisteren nog ontvingen wij eene partikuliere tijding uit 's Gravenhage, waaraan wij niet mogen twijfelen, dat op den 30 October aan Z. M. door de Engelsche en Pruissische gezanten, een manifest, namens hunne hoven, is overhandigd, waarin deze Staten verklaren tot eene *dadelijke medewerking* te zullen overgaan.

ROTTERDAM *den* 3 *November*.

Gisteren middag is Zijne Koninklijke Hoogheid de prins *van Oranje* van hier aan boord van eene Engelsche stoomboot naar Londen vertrokken.

— De generaal *Dibbetz* gaat voort met te Maastricht maatregelen tot beveiliging dier vesting te nemen. Twee advokaten, *van Coubergh* en *Silvertop*, hebben op zijn last de stad moeten verlaten, als zich schuldig makende aan pogingen om de inwoners tot misnoegen op te ruijen.

Ondanks alle maatregelen onzer Regering, om de Zuid-Willemsvaart, die van 's Hertogenbosch naar Maastricht leidt, te beveiligen, is het aan de muitelingen gelukt, om ook dit schoone werk voor een deel te verwoesten. Zij hebben namelijk eene scheuring van veertig ellen in de dijken tusschen Neer-Oeteren en Mechelen, provincie Limburg, weten te bewerken, waardoor de vaart in dien omstreken onbruikbaar is geworden.

Een transport met levensmiddelen, hetwelk naar Maastricht bestemd was, doch deze bestemming niet heeft kunnen bereiken, uit hoofde van het doorsteken van den dijk der Zuid-Willemsvaart is te 's Hertogenbosch terug gekeerd.

— Daar men wel verwachten kon, dat de rondstroopende benden muitelingen na eenmaal dapper afgeslagen te zijn, de bewoners van het oude Staats-Vlaanderen op nieuw zouden komen overvallen, heeft men aan dien kant met eenige maatregelen genomen om zich daartegen te beveiligen. Onder anderen had men verscheiden houten bruggen afgebroken, waarover men uit Vlaanderen zou kunnen aanrukken, en voorts in den omtrek van Oostburg toebereidselen tot het der water zetten van het land gemaakt.

Intusschen schijnen en er op nieuw benden muitelingen in een deel van bedoelde landstreek gevallen te zijn. Te Biervliet heeft zulk eene bende de secretaris der gemeente tot het uitbetalen eener som van *f* 150 gedwongen; terwijl, volgens loopende geruchten, een andere hoop muitelingen met twee stukken geschut te Sluis was binnengerukt.

Na het ontvangen dezer tijdingen heeft de luitenant-kolonel *Ledel* eene afdeeling krijgsvolk naar Biervliet afgezonden; en is zelf aan het hoofd eener aanzienlijke magt tegen de muitelingen uitgetrokken.

Volgens berigten van den luitenant-kolonel *Ledel* heeft hij, in den vroegen morgen van den 29 October, aan het hoofd van 150 man, uit Oostburg zich in beweging naar Sluis gemaakt, en is hij niet verre van de laatste plaats met de muitelingen, die 130 man sterk waren, slaags geraakt. Na een gewecht van twee en een half uur zijn de onzen overwinnaars gebleven, zonder eenig verlies te bekomen, terwijl aan de zijde der opstandelingen drie dooden en een aantal gekwetsten zijn gevallen. Het overschot der vijandelijke magt is vervolgens naar West-Capelle in West-Vlaanderen gevlugt, en zou voorzeker zonder eenige uitzondering in onze handen gevallen zijn, indien zekere boer uit Sint Anna, *Mabezone* genaamd, onze krijgslieden niet misleid had. Hij schijnt echter van dezen het wel verdiend loon voor zijne bewezen dienst aan de opstandelingen ontvangen te hebben.

De luitenant-kolonel *Ledel* is, na in het dorp Sint-Anna de oproervlag te hebben doen afhalen, nog dienzelfden dag naar Sluis terug gekeerd, ten einde de vijand verder in het oog te houden.

Intusschen blijkt het uit latere berigten, dat de magt der opstandelingen in Staats-Vlaanderen dagelijks vermeerdert, hetwelk te meer te betreuren is, daar de ingezetenen van dat gedeelte van Zeeland, op weinige uitzonderingen na, door den besten geest bezield worden. Als een nieuw bewijs daarvoor kan men aanvoeren, dat de burgerij van Terneuzen, weinige oogenblikken na het vertrek der muitelingen en geheel uit eigene beweging, zekeren Vlaming, *Jakobus van Hercke* genaamd, in verzekerde bewaring heeft genomen, op grond van het vermoeden, dat hij den opstandelingen bij hunnen optogt was behulpzaam geweest. Deze gevangene is den 30 October te Goes aangekomen en aan den

cier bij de regtbank van eersten aanleg overgeleverd. Voorts verdient het loffelijke vermelding, dat een ingezeten van Middelburg vier veldstukken, met de daarbij behoorende krijgsbehoeften heeft aangeboden om ter beschikking van de gewapende magt in het distrikt Sluis te worden gesteld.

Van Middelburg deelt men het volgend berigt mede:

Den 27 en 28 October hebben ongeveer 100 man Belgische opstandelingen de stad Sluis voor een' korten tijd bezocht, zonder echter iets te hebben geëischt. In het nabij gelegen St. Anna-ter-Muiden den 27sten gekomen, hebben zij aldaar de Brabandsche vlag op den toren gezet en zich ingekwartierd; doch zijn aldaar den 29sten door onze troepen, die over Sluis aanrukten, aangevallen en verdreven, welke de Brabandsche vlag van den toren hebben gehaald en daarmede te Sluis zijn binnengetrokken, alwaar zij met geestdrift door de ingezetenen zijn ontvangen en bij hen ingekwartierd. Al spoedig zijn echter de troepen weder naar Oostburg vertrokken, alzoo het doel der muitelingen was een aanval op die plaats te doen.

Dit is dan ook gebleken: zondag middag, omstreeks 12 uren, had aldaar weder een gevecht plaats tusschen onze troepen en de opstandelingen, waarbij de laatsten met een aanmerkelijk verlies zijn teruggeslagen. Omtrent 1000 man der opstandelingen met 1 stuk geschut, van den straatweg van Sluis op Oostburg aangerukt zijnde, hebben den eersten tegenstand gevonden aan de barrière, waar omtrent 50 man geposteerd stonden en het gevecht een aanvang nam; de luitenant-kolonel *Ledel*, welke over de troepen het bevel voerde, liet vervolgens eene valsche achterwaartsche beweging maken, waardoor de muitelingen in de stad gelokt en aldaar door twee veldstukken begroet werden; de overige infanteristen, welke in eene zijstraat verborgen waren, deden toen een uitval, welke een hevig gevecht ten gevolge had, waarbij de muitelingen, met groot verlies aan dooden en gekwetsten, zijn op de vlugt gejaagd. Er zijn eenige gevangenen gemaakt, en van onze zijde 2 dooden en 11 gewonden, waaronder de kapitein *Groeneveld*. De laatste tijdingen melden, dat het geschut en de kruidwagen van de opstandelingen in handen der onzen zijn gevallen. De burgerij van Oostburg heeft op nieuw bij dezen aanval dapperen bijstand geboden.

— Men verneemt, dat in Luik, onder anderen, de heeren *de Gerlache*, *d'Omalius Thierry* en *de Kalken* tot leden van het nationaal congres gekozen zijn.

— De heer baron *van Heeckeren*, Zijner Majesteits buitengewone gezant en gevolmagtigde minister bij het hof van Rusland, is uit 's Gravenhage te Berlijn aangekomen.

GRONINGEN *den 4 November.*

Het getal der Schutters, dat eerstdaags van hier vertrekt, is ruim 600 man, waaronder 240 vrijwilligers; allen worden dagelijks in den wapenhandel geoefend en betoonen den meesten ijver. Wij voegen hierbij de lijst der officieren, die bij dit veldbataljon Schutterij zijn geplaatst.

STAF:

Kolonel.	Ridder *M. Busch.*
Kapt. Adjud.	*H. Rüding.*
1ste Luit. Kwartiermr.	Mr. *C. de Ranitz.*
Officieren van Gezondheid.	Dr. *M. A. Hendriksz.* Dr. *G. A. Stratingh.*
Onder Adjud.	*R. G. Frantzen.*
Serg. Tamboer.	*J. Wijnstok.*

Iste KOMPAGNIE.
Kapt. Mr. *E. van Eerde.*
1ste Luit. Jonkh. Mr. *W. H. de Savornin Lohman.*
2de —— Mr. *H. J. Offerhaus.*
2de —— Mr. *R. Feith.*

IIde KOMPAGNIE.
Kapt. *H. Muller.*
1ste Luit. *F. Sleutelaar.*
2de —— Mr. *P. W. van Heijningen Bosch.*
2de —— Mr. *P. L. de Gavere.*

IIIde KOMPAGNIE.
Kapt. Jonkh. Mr. *T. J. van Iddekinge.*
1ste Luit. *H. A. Vetter.*
2de —— *N. Folmer.*
2de —— *H. A. Cremers.*

IVde KOMPAGNIE.
Kapt. *H. Kijff Jr.*
1ste Luit. Jonkh. Mr. *W. M. de Marees van Swinderen.*
2de —— *S. Tijl.*
2de —— Mr. *E. Krudop.*

NIEUWE STADS KANAAL *den 31 October.*

De in deze Kolonie, volgens Koninklijke vergunning, nieuw gestichte *Gemeente der Hervormden*, thans reeds bestaande uit een aantal van 1500 zielen, welke tot dus verre behoorden tot de naburige Gemeenten van *Wildervank*, *Nieuwe Pekela* en *Onstwedde*, vierde heden een aandoenlijk godsdienstig feest — de plegtige inwijding harer eerste Kerk (*).

Na de benoodigde gelden tot het bouwen van eene kerk en pastorij verzameld te hebben, waarbij ook de milddadigheid van onzen geliefden *Koning*, alsmede van de Stedelijke regering van *Groningen* kennelijk was gebleken, waren beide gebouwen nu afgewerkt en tot derzelver bestemming gereed gemaakt, terwijl men, volgens toezegging des *Konings*, eerlang op een' eigen' predikant en behoorlijk tractement kan hopen.

De Heer A. OOMKENS, predikant te *Onstwedde* en consulent dezer nieuwe Gemeente, aan wien het *Classikaal Bestuur van Winschoten*, op uitnoodiging van Z. Exc. den Heer Minister van Staat voor de Zaken der Hervormde Kerk, de taak had opgedragen om dit *nieuwe Kerkgebouw* plegtig tot den openbaren eeredienst in te wijden, en tevens de benoemde kerkeraadsleden, zijnde drie ouderlingen en drie diakenen, openlijk vóor de Gemeente in te zegenen, voldeed daaraan loffelijk met eene gepaste leerrede over *Ps.* 122: 1, bij welke ook de hartelijkste zegenwenschingen uitgeboezemd werden over Koning en Vaderland; over de Gemeente en derzelver Opzieners en Bestuurders; over het Kerkgebouw en deszelfs verder godsdienstig gebruik; eindigende met bij zoodanige gelegenheid gepaste aanspraken. Eene talrijke, ook uit de naburige Gemeenten zamengevloeide schare, welke het anders ruime Kerkgebouw op lang na niet kon bevatten, woonde de plegtigheid met eerbiedige, aandoenlijke stilte bij. Van de tot deze plegtigheid uitgenoodigde Collegiën en personen waren tegenwoordig: zoo wel de Heer Rentmeester, als de beide heeren Opzieners der Stads veenen van Groningen; de heeren Burgemeesteren van de Wildervank en Nieuwe Pekela; een lid van het Classikaal Bestuur van Winschoten en de heer Predikant van de Wildervank; alsmede de oudste ingezeten dezer Kolonie, *Jan Andries Knoppien*, die ten jare 1787, toen alles hier ruw veen en heide was, met 3 andere huisgezinnen het eerst was gaan wonen, en aan wien men had opgedragen den eersten steen te leggen van de nu ingewijde Kerk.

Na den afloop der plegtigheid in de Kerk, werden deze genoodigden, benevens de leden van den Kerkeraad en eenige andere gasten door de heeren Kerkvoogden op eene eenvoudige, doch nette, landelijke maaltijd onthaald, waarbij dankbaar gevoel voor de weldaad der Goddelijke Voorzienigheid, aan deze nieuwe Gemeente bewezen, aller hart vervulde, en, zoo veel de kommer der tijden het toeliet, tot gulle vreugd stemde, welke zich ook in verschillende *toasten*, waartoe de gelegenheid des tijds en het feest van den dag natuurlijke aanleiding gaf, deed kenmerken.

(*) De Kerk is een regelmatig langwerpig vierkant gebouw van 86 voeten lang, 41 breed en 29 hoog onder het gewelf (oude Groninger maat), voorzien van 12 glasramen en regulier geplaatste banken voor 500 à 600 zitplaatsen.

Aankomst en Vertrek van Schepen.

Den 25 October is van Koningsbergen vertrokken kapit. *A. Rosema*, naar Amsterdam. Den 27sten is van Liverpool vertrokken kapit. *B. H. Pot*, naar Dordrecht. Dienzelfden dag van Arbrath kapit. *G. H. Fijn*, naar New-Castle. Den 1 November is te Dordrecht gearriveerd kapit. *R. H. Bok.*

WEERKUNDIG OVERZIGT OVER DE MAAND *OCTOBER* 1830,
bij het Genootschap ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen, te Groningen, ingezonden uit de OUDE PEKELA.

Hoogste stand des Barometers.	Laagste stand des Barometers.	Gemiddelde hoogte des Barometers.	Hoogste stand des Thermometers.	Laagste stand des Thermometers.	Gemiddelde hoogte des Thermomet.
29.8 den 9 's av.	28.6½ d. 29 's m. en 's av.	29 dm. 4.43.	68½ d. 22, 's midd.	34° d. 31 's mor.	50° 16.

LUCHTSGESTELDHEID.

Helder	30 malen.	Bovendien 2 malen hagel en éénmaal donder, den 29sten.	Eene doorgaans gure maand en niet zeer gunstig voor den naoogst, behalve van den 18den tot den 23sten, maar de laatste week was ten uiterste buijig.
Bewolkt	20 ——		
Betrokken	23 ——		
Regen	17 ——		
Mistig	3 ——		

WINDSGESTELDHEID.

Tusschen N. en W. (vlak N. daaronder gerekend)	41 malen.	Zachte wind	42 malen.
—— Z. — W. (—— W. —— ——)	36 ——	Windig	24 ——
—— Z. — O. (—— Z. —— ——)	7 ——	Hevige wind	10 ——
—— N. — O. (—— O. —— ——)	9 ——	Storm	1 ——
		Stil	16 ——

De *Barometer* doorgaans hoog en gelijkmatig, staande bestendig boven 29 dm., behalve slechts 9 malen (van de 93 waarnemingen) in de laatste dagen der maand, zijnde toen de Barometer zoo veranderlijk, als dezelve in de 24 eerste dagen bestendig was geweest. Sterk en snel daalde de kwik den 25sten tusschen de middag- en avondwaarnemingen 3 lijnen, bij sterken wind en regen met Z. Z. W. wind, alsmede tusschen den avond van den 27sten en den morgen van den 28sten eene daling van 3½ lijn. Van 's middags, den 27sten tot 's morgens van den 29sten was er in 't geheel eene daling van 8½ lijn bij hevigen meest N. Westelijken wind en onophoudelijke regenbuijen; vervolgens rees de kwik weder 4 lijn, tusschen 's avonds van den 29sten tot 's morgens den 30sten na het bedaren van den storm, terwijl de wind *Nooodelijker* liep.

De *Thermometer* was doorgaans vrij eenparig en niet zeer hoog voor deze maand, behalve den 12den, 20sten, 21sten en 22sten, welke waarlijk schoone en vooral op den middag warme dagen waren. De sterkste rijzing was van 20°, den 21sten en 22sten, telkens van 's morgens tot 's middags; de sterkste daling weder van 's middags tot 's avonds op de twee laatstgenoemde dagen telkens 13°, terwijl de Barometer onveranderd bleef, zoo wel als de wind, die op de beide dagen zacht uit het Z. W. woei.

De hoofdwind was in deze maand al weder W. meer naar het N. hellende, vooral in het begin der maand; in het laatste echter van het W. meest naar het Z. hellende. Zelden was de wind *Oostelijk* en slechts 2 malen Z. (den 19den 's middags en 's avonds). De regen viel bijna altijd met *Weste* en *Noordweste*-winden; enkele reizen bij *Zuidwestelijken*, maar dan ook hevigen wind.

De KOMMISSIE *tot verleening van onderstand aan de Huisgezinnen van Vrijwillig en onverpligt uittrekkende Schutters in de Gemeente Groningen*, terug ontvangen hebbende de Biljetten van Inschrijving voor het Fonds, welks verzameling zij zich voorstelt, om daarvan, naar het vroeger bekend gemaakt plan, Uitdeeling tot onderstand te doen, kan niet afzijn hare voorloopige dankzegging toe te brengen aan hen, die daartoe hebben willen medewerken, zijnde zij, door hetgene tot hiertoe is ingeschreven, in staat gesteld, om hare werkzaamheden, met eenige hoop op goeden uitslag, aan te vangen.

Zij kan echter niet ontveinzen, dat het oningevuld en ongeteekend terug ontvangen van niet weinige biljetten haar bedroefd en te leur gesteld heeft. Zij mag niet vooronderstellen, dat iemand harer Stadgenooten, dien het niet geheel aan het vermogen ontbreekt, zich zou willen onttrekken aan eenen heiligen pligt, of den last daarvan alleen op de schouders zijner medeburgers leggen; zij vermoedt veeleer, dat geheele onbekendheid met de behoeften, en de onzekerheid, hoe veel zij in evenredigheid daarvan en gelijkmatigheid met anderen zouden behooren bij te dragen, velen, welken het aan genegenheid daartoe niet ontbreekt, voor als nog van deelneming hebben teruggehouden. Zij meent daarom haren Stadgenooten eene dienst te bewijzen, met bekend te maken, dat, behalve eenige meer aanzienlijke, alsmede ettelijke geringe bijdragen, de eenigzins gegoede Ingezetenen dezer Gemeente hebben ingeschreven voor sommen van *twee* tot *tien* Guldens *maandelijks*, en dat, hoewel de behoeften nog niet geheel naauwkeurig kunnen berekend worden, zij zich met de hoop vleit, om, indien ook anderen, in dezelfde evenredigheid, bijdragen, in die behoeften te zullen kunnen voorzien.

Niet twijfelende, of velen zullen na deze inlichting verlangen, ook het hunne toe te brengen, maakt zij bij deze bekend, dat bij elk der Leden van de Kommissie biljetten van inschrijving tot dat einde voor een iegelijk te bekomen zijn.

Groningen den 29 October 1830.

O. VAN SWINDEREN, *Voorzitter.*	J. HESSELINK.
G. W. H. VAN IMHOFF, *Secretaris.*	G. W. W. C. VAN HOËVELL.
W. J. MEURS WICHERS, *Penningmeester.*	A. SCHIM VAN DER LOEFF.
H. K. BOSVELD.	H. H. NAP.
M. BUSCH.	E. J. OFFERHAUS.
G. CREMERS.	J. F. VAN OORDT, J. WZ.
H. O. FEITH.	H. DE RANITZ.
P. HOFSTEDE DE GROOT.	A. ZEPER.

GEACHTE STADGENOOTEN!

Wanneer zouden de Ondergeteekenden, KOMMISSARISSEN *van de Spijsuitdeeling aan Behoeftigen* te *Groningen*, met meer regt aanspraak kunnen maken op uwe milddadige medewerking, dan in een jaar, waarin behoefte, duurte en gebrek, voor den naderenden winter, een treurig vooruitzigt openen.

Sedert jaren hebt Gijlieden, Goede ingezetenen dezer Stad! en Gijlieden, Edele Jongelingen, kweekelingen van onze Hoogeschool! te zeer getoond, door uwe aanzienlijke bijdragen, op welken prijs gij onze nuttige inrigting stelt, dan dat wij uwen belangeloozen ijver, in dezen, zouden te kort willen doen, door Ulieden thans tot ruime bijdragen op te wekken.

Neen, uwe welwillendheid is ons bekend, en wij vergenoegen ons met deze te doen strekken, om Ulieden kennis te geven, dat wij, als in vorigen tijd, inteekening-biljetten bij Ulieden zullen rondzenden, opdat wij onze uitdeelingen met December kunnen beginnen; — wij vleijen ons, dat Gijlieden, bij zoo vele onderscheidene thans bestaande inrigtingen, de onze, waarvan Gijlieden lange jaren het nut zoo krachtdadig hebt ondervonden, niet zult vergeten, maar veeleer helpen in stand houden, om daardoor kommer en ellende te verligten, en uwe verarmde medemenschen, in den barren tijd, met het uitreiken van warm voedsel, bij welstand en gezondheid te bewaren.

Groningen den 21 October 1830.

T. J. VAN KRUISSEN.	S. STRATINGH, Ez.
C. H. W. HAACK.	H. NIENHUIS.
J. E. W. VAN GESSELER.	G. CREMERS.
J. MUNNIKS.	C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.
G. VAN CALCAR.	A. VAN BERGHUIJS.
J. VAN TROJEN.	J. OOMKENS.

Gewone beslotene Vergadering van het Departement *Groningen* der Maatschappij: *Tot nut van 't Algemeen*, op *Woensdag*, den 10 November 1830, des avonds te 7 uren, ter gewone plaats. — Keuze van een' Vice-Voorzitter; Examen van de Kweekelingen tot Schoolonderwijzers.

Namens het Bestuur:
H. DE RANITZ,
Secrets.

*** De WETTIGE SOLLICITANTEN naar de SCHOOL van *NIEZIJL*, die den Derden of eenen hoogeren Rang bezitten, moeten hunne *Akten* en *Getuigschriften* vóór den 15 dezer maand November *franco* inzenden bij den BURGEMEESTER VAN *GRIJPSKERK* en hunne *bewijzen van Lidmaatschap van de Hervormde Kerk* bij de COLLATOREN VAN *NIEZIJL*. — Er is *f* 200 — 00 vast Traktement uit 's Rijks kas en vrij huis en Tuin en er zijn omstreeks 70 Schoolpligtige Kinderen. — Het Vergelijkend Examen zal plaats hebben, in de School en Kerk te *Niezijl*, op Woensdag, den 24 November, des morgens te 9 uren precies.

GEBOORTE-, HUWELIJKS- EN STERFBERIGTEN.

*** Heden beviel voorspoedig, echter ontijdig, van een dood KIND Vrouwe H. P. H. SICHTERMAN, geliefde Echtgenoote van
Jagtwijk, onder *Kolham*, J. G. H. HOLSHEIMER.
den 31 October 1830.
Naastbestaanden en Bekenden gelieven deze als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

*** Heden morgen omstreeks 4 uren verloste zeer voorspoedig van eene DOCHTER ANNA GESINA NIEWOLD, geliefde Echtgenoote van
Akkerwoude H. PENNINGA,
den 2 November 1830. *Predikant.*

*** Heden avond verloste mijne geliefde Echtgenoote JOHANNA GRUNO van eenen welgeschapenen ZOON en DOCHTER.
Aduard J. ALDERSHOFF,
den 2 November 1830. *Predikant.*

*** Op heden verloste voorspoedig van een MEISJE Vrouwe M. H. SCHÖNFELD, geliefde Echtgenoote van
Leek — *Mr.* H. P. WICHERS,
den 2 November 1830. — *Burg.* en *Not.*

*** Heden beviel van eenen ZOON HELENA BELLINGA SWALVE, geliefde Echtgenoote van
Groningen — H. KIJFF, JR.
den 2 November 1830.

*** Heden morgen verloste zeer gelukkig en voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER ANNA MEIJER, geliefde Echtgenoote van
Appingedam — J. W. VINKE.
den 2 November 1830.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene DOCHTER GRIETJE HULSINK, geliefde Echtgenoote van
Annerveensche Compagnie — L. M. SCHUKKING.
den 2 November 1830.

*** *Groningen* den 3 November 1830. Heden beviel zeer voorspoedig van eene DOCHTER A. HOEKSEMA, geliefde Echtgenoote van
N. HAVINGA OORTWIJN.

*** Heden nacht beviel van eene welgeschapene DOCHTER IJ. SWART, geliefde Echtgenoote van
Grijpskerk — *Mr.* M. DE MUINCK.
den 3 November 1830.

*** Getrouwd:
Mr. J. T. HOMAN,
Schiphorst (Gemeente *de Wijk*) — en
den 29 October 1830. — W. A. NIJSINGH.

*** Getrouwd:
ALBERT BRAS,
Groningen — en
den 4 November 1830. — GEZIENA JAKOBA SIERSEMA.

*** Getrouwd:
Groningen — A. EVERTS, JR.
den 4 November 1830. — A. L. BULTHUIS.

*** Heden morgen is overleden ons zoo geliefde jongste Dochtertje THOMASIA HELENA, in den ouderdom van ruim 7 jaren.
Groningen — T. B. FOCKENS,
den 4 November 1830. — H. B. BUZEMAN.

*** Bij J. OOMKENS wordt heden te elf uren, ten *voordeele* v. h. *fonds* v. de VROUWEN, enz. uitgegeven:
Mr. B. H. LULOFS, een kort KRIJGSLIED voor GRONINGENS *Uittrekkende Studenten*, à 25 Cents.
——— dito dito voor de SCHUTTERS, à 10 Cents.

*** Bij W. VAN BOEKEREN wordt heden uitgegeven en is alom te bekomen: LIED *voor de uittrekkende* GRONINGSCHE STUDENTEN, door *Mr.* A. W. ENGELEN, *J. U. D. et Phil. Theor. Cand.*, à *f* „ — 20 Cents.

*** Bij Besluit van Z. M., van den 28 October 1830, no. 84, is de Heer *Mr.* JOHAN JACOB DE SITTER, *Procureur bij de Regtbank van eersten aanleg te Groningen*, benoemd, om den Heer *Mr.* E. VAN EERDE, *Notaris te Groningen*, te vervangen, gedurende den tijd, dat hij als kapitein der Mobiel verklaarde Schutterij van *Groningen*, in dienst van den Staat, elders de wapenen zal dragen.

*** VEEMARKT TE MIDDELSTUM.

Wordt aan de belanghebbenden bekend gemaakt, dat, in gevolge bekomene autorisatie van Z. MAJ., er jaarlijks te *MIDDELSTUM* eene VEEMARKT zal worden gehouden, welke voor dit Jaar bepaald is op den 8 November 1830; zullende er alsdan geen STEDEGELD bepaald en voor de goede plaatsing van het VEE gezorgd worden.

*** Een ieder, die iets te vorderen heeft van, of schuldig is aan de Nalatenschap van Wijlen den Wel Eerw. Heer J. HOEKS en deszelfs Echtgenoote Mejufvrouw E. G. VAN BOLHUIS, overleden in de Gelkinge-straat alhier, wordt verzocht, daarvan opgaaf of betaling te doen, vóór of op den 15 dezer, aan den ondergeteekende.
Groningen — F. LIEFTINCK,
den 1 November 1830. — *Koopman* voor de Heere-poort.

*** Mr. L. J. HUBER, Notaris te *Sneek*, gedenkt, publiek bij Strijk- en Verhooggeld te Verkoopen:

Een Snelzeilend en in den jare 1828 nieuw Gebouwd overdekt JAGTSCHIP, *DE DRIE GEBROEDERS* genaamd, gemeten op 34 Tonnen, met eene komplete ZEILAADJE, ANKERS, TOUWEN, ENZ., breeder volgens Inventaris omschreven; alles zoo goed als nieuw, bij wijlen SIJBE AUKES JONGBLOED bevaren en met den dood ontruimd.

Wie gading maakt, kome op *Vrijdagen*, den 5 November 1830, bij de beschrijving, en den 12den daaraanvolgende bij den finalen Verkoop, telkens des namiddags te 2 uren, ten huize van den Kastelein GEERT DE RUITER, buiten de Ooster-poort te *Sneek*, en koope op Conditiën dan voor te lezen, en inmiddels te vernemen, gelijk ook de Inventaris, bij gezegden Notaris.

Wie iets te pretenderen heeft van, of verschuldigd is aan genoemden SIJBE AUKES JONGBLOED, gelieve daarvan met gefrankeerde Brieven opgave en betaling te doen aan Mr. L. J. HUBER voornoemd, vóór den 1 December aanstaande.

*** Op *Zaturdag*, den 6 November 1830, des voormiddags te 11 uren, zal te *Delfzijl*, ten huize van den Kastelein H. G. ROELFSEMA, onder werkelijke Houtkoopers in Veiling worden gepresenteerd:

Eene aanzienlijke partij *NOORDSCHE HOUTWAREN*, bestaande in Maats en Overmaats VUREN en GREINEN ZAAGBALKEN, zware *Oostenrijksche* JUFFERS, ELLENS, HUISBALKEN, KOLDERS, Eiken STOLPEN en BARKOENDERS, DEELEN SPARREN en SPIEREN; voorts eene partij *Memelsche* en *Stettinsche* GREINEN BALKEN.

Alle welke Houtwaren, als naar gewoonte, Genommerd zullen liggen nabij de Werf *CONCORDIA*, en daarvan de Notitiën te bekomen zijn bij den Kastelein voorn.

*** Op tijd en plaats eerlang te bepalen, zal, ten overstaan van een daartoe bevoegden AMBTENAAR, op billijke Voorwaarden, publiek worden verkocht: de VASTE en ONOPZEGBARE BEKLEMMING van meer of min vijfendertig Bunders, meerendeels nieuw INGEDIJKT POLDERLAND, en overigens OUD LAND, alles gelegen te *Finsterwold*, achter en ter zijden van de plaats, bij J. A. HOVINGA aldaar wordende bewoond en gebruikt.

*** Kostelijke *MEUBELVERKOOPING*.

Op *MAANDAG*, den 8 November 1830, des voormiddags te 10 uren en vervolgens, zullen, door de *Firma* BOS en COMP., voor de Behuizing van Mejufvrouw de Wedw. J. VINKELES, aan de Vischmarkt, worden Verkocht: allerhande kostelijke *HUISMEUBELEN*, bestaande in fraaije massief MAHONIEHOUTEN en ANDERE STOELEN met Gevulde Zittingen, uitmuntende zoo goed als nieuwe SCHOTSCHE en ANDERE VLOERTAPIJTEN en CARPETTEN, groote MAHONIEHOUTEN KOLOMTAFEL, Losse Bladen voor 24 Personen, UITTREK- en ANDERE TAFELS, fraaije MODERNE KAGCHEL, naar den nieuwsten Smaak, en ANDERE KAGCHELS, MAHONIEHOUTEN en EIKEN COMMODES, briljante SPIEGEL en ANDERE met massief Vergulde Lijsten, STAATSIE-GORDIJNEN met Draperies, superbe zwaar Vergulde PORSELEIN SERVIEZEN, SCHILDERIJEN, groote KAMERSCHERM, onderscheidene BEDDEN met TOEBEHOOREN, MATRASSEN, beste GLADMANGEL, extra groote zoo goed als nieuwe WINKELKAST met groote GLAZEN RUITEN, DITO kleiner, TOONBANK en veel meer andere precieuse MEUBELEN en GOEDEREN; hetwelk *Zaturdag* bevorens, den 6 dezer, des voor- en namiddags, van 10 tot 12 en 2 tot 5 uren, kan worden bezien.

*** *TE HUUR:* de ZOLDERS boven het Pakhuis *DE GROOTE SLEUTEL*, staande aan het Water, bij de Draaibrug, en een WIJNKELDER, mede aldaar gelegen. Te bevragen bij de Weduwe M. BUITENWERFF.

*** Er wordt ten eerste gevraagd: een HUIS in het midden dezer stad, geschikt voor eene nering doende affaire, liefst voor aan de Vischmarkt, Gul-straat of de Groote Markt. Iemand hierop reflecterende en genegen zijnde, zelve op voordeelige voorwaarden te willen verhuren, adressere zich met franco brieven onder Letter P aan het BUREAU DEZER COURANT.

*** TE HUUR,

om terstond te aanvaarden: Eene BEHUIZING, waarin drie Vertrekken, vruchtbare TUIN, BLEEKVELD, Put en Regenwater, benevens ruime [illegible] en Turfzolder, staande in de Fiolenstraat, letter H no. 16; te bevragen bij J. HOPPINGA, in de Steentil straat, bij wien te bekomen zijn: KOFFIJKETELS, IJZEREN POTTEN, KOEKEPANNEN, alle soorten van LEDIKANT-SPIJKERS, WOLKAARDEN, benevens Puik, beste GEBRANDE en ONGEBRANDE JAVA KOFFIJBOONEN; alles tot de zuinigste Prijzen.

*** NB. NB. NB.

W. H. P. FRIESWIJK, wonende op Schoolholm, Let. G no. 130 (R[illegible]) adverteert aan zijne geëerde Begunstigers, dat hij voor als nog blijft continueren in de THEE- en CHOCOLADENEGOTIE. De prijzen zijn het *heele Nedl.* [illegible] CONGO *f* 2 — 20 Cents; 2de soort *f* 2 — 50; 3de soort *f* 3 — 00; voor [illegible]te soorten *f* 4 — 00; PECCO *f* 7 — 00; Supra Beste *f* 10 — 00; De GROENE THEEËN *f* 2 — 20; en *f* 3 — 00; HYSANT *f* 4 — 00 [illegible] *f* 4 — 80; UXÊM *f* 4 — 00; JOOSJES *f* 5 — 50 en *f* 6 — 00; opregte Beste ZEEUWSCHE CHOCOLADE *f* 2 — 20 en *f* 2 — 00 enz. Vertrouwt gunst en recommandatie.

*** BOOMKWEEKERIJ te *Hoogezand*.

De ondergeteekende voornemens zijnde deszelfs BOOMKWEEKERIJ *finaal* te aanstaanden Mei te liquideren, zoo maakt hij door deze bekend, dat aldaar tot verminderde prijzen zijn te bekomen: vele soorten van [illegible] VRUCHTBOOMEN en HEESTERS, eene zeer groote partij extra FIJNE [illegible] der mooije DENNEN, LINDEBOOMEN en BEUKEN. Men adressere zich omtrent bij den Heer ROZEBOOM, tegen over den Molen *Overwater* te *Hoogezand* of bij den ondergeteekende, *Hout-* en *Steenkooper* op den hoek van Trappentogje, te *Groningen*.
Groningen — R. REINDERS, JR.
den 4 November 1830.

*** Bij E. DE BOER EN ZOON, *Gekwalificeerde Kollekteurs der KON. NEDERL. LOTERIJ*, zijn, voor de 15de LOTERIJ (waarvan de *tweede Klasse* *Maandag*, den 8 November 1830, begint te trekken), LOTEN IN KOOP voor ALLE KLASSEN te bekomen: een Geheel Lot à *f* 69 — 00, Half *f* 34 — [illegible] Vijfde *f* 13 — 80, Tiende *f* 6 — 90 en een Twintigste *f* 3 — 45; als de IN KOOP voor de TWEEDE KLASSE: een Geheel Lot à *f* 26 — 00, [illegible] *f* 13 — 00, Vijfde *f* 5 — 20, Tiende *f* 2 — 60 en een Twintigste *f* 1 [illegible]

*** De Ondergeteekende beveelt zich op het vriendelijkst bij hare Stadgenooten aan, om dagelijks ONDERWIJS te geven in de BELANGRIJKSTE VROUWELIJKE HANDWERKEN, aan hare Woning bij de Martini-Kerk; zij zal trachten het vertrouwen der ouders waardig te worden, door een goed onderwijs.
F. W. L. WICKENHAGE.

*** *Een of twee LETTERZETTERS*, werk begeerende, gelieven zich te voegen bij L. SCHIERBEEK, Boekhandelaar en Drukker te *Leeuwarden*. Brieven *franko*.

*** De KLEERMAKERS BAZEN of KNECHTEN, die genegen zijn te werken aan de MONTERING-STUKKEN der Heeren STUDENTEN, genaamd *Flankeur Kompagnie* bij de 8ste Afdeeling, of aan andere militaire Kleedingstukken, onder belofte van hiervoor goed beloond te zullen worden, en gedurende den geheelen winter te kunnen werken, kunnen zich adresseren, met opgave van een briefje, waar zij woonachtig zijn, bij P. DE WOLF, Mr. *Kleermaker der 8ste Afdeeling*, te *Groningen*.

STAAT VAN DE MIDDELPRIJZEN DER GRANEN EN ANDERE OBJECTEN, *welke te* Groningen, *gedurende de* laatste helft *der maand October* 1830, *verkocht*; *alles naar* Nederlandsche *Maten en Gewigten*.

Witte Tarw, pr. m. *f* 9-00	Boter, pr. ℔ *f* 0 - 80	Gerookt Varkensvl., pr. ℔ *f* 0[illegible]
Roode Dito, ——— 9-00	Holl. Kaas, ——— 0 - 66	Aardappel. pr. m. - 2[illegible]
Rogge, ——— 6-50	Stolksche Dito ——— 0 - 50	Moutwijn, pr. vat, - 24[illegible]
Vroege Gerst, ——— 4-80	Leidsche Dito ——— 0 - 30	Jenever, ——— 26[illegible]
Late Dito, ——— 4-25	Wittebrood, ——— 0 - 46	Hooi, per 100 ℔ - 3[illegible]
Boekweit, ——— 8-50	Tarwe Dito, ——— 0 - 4½	Stroo, ——— 1[illegible]
Haver, ——— 2-90	Rogge Dito, ——— 0 - 1½	Steenk., p. 1500 ——— 26[illegible]
Witte Boonen, ——— 14-00	Ossenvleesch, ——— 0 - 40	Turf, de 100, - 0[illegible]
Witte Erwten, ——— 6-00	Koe Dito, ——— 0 - 40	Raap-Olie, pr. vat, - 46[illegible]
Groene Dito, ——— 9-00	Kalfs Dito, ——— 0 - 40	Lijn Dito, ——— 37[illegible]
Graauwe Dito, ——— 10-00	Schapen Dito, ——— 0 - 24	Raap-Zaad, pr. m. - 14[illegible]
Tarwe-Meel, ——— 11-00	Lams Dito, ——— 0 - 24	Lijn Dito, ——— 9[illegible]
Rogge Dito, ——— 8-00	Versch Vark.	
Gerste Dito, ——— 6-00	Dito, ——— 0 - 40	Kaarsen, per ℔, - 0[illegible]

Burgemeester en Wethouderen: J. F. VAN IDDEKINGE.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. LO[illegible]

BURGERLIJKE STAND.

Van den 29 October tot en met den 4 November zijn alhier geboren 8 zoons [illegible] dochters; gehuwd 3 paren; overleden 4 ouden en 8 jongen[illegible]

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN, *op de Beurs te* Amsterdam, *den 3 November*.

				geblev.
Werkel. Sch. 2½ pc.	39¼ à 40½			40⅛
Rest. uitg. S.	13/16 - 15/16			⅞
Kansb. v. dito.	15¼ - 16			15¾
Amort. Synd. 4½	—	64¼ - 66¾		66
——— 3½	—	-		
Losrenten . . 2½	—	-		
Hand.-maats. 4½	—	-		
Oblig. Rusl. 5	—	89	- 90½	90¼
Dito Nieuwe 5	—	90¾ - 92		91¾
Russ. Inschr. 6	—	57¼ - 59		58¾
Certif. v. dito. 6	—	57¼ - 59¼		59
——— Hamb. 5	—	90½ - 91¼		91
d. Neg. Lond. 5	—	88¾ - 89¼		89
Weener Obl. 5	—	87¼ - 89¼		89
——— 4	—	73½ - 74¼		
Certif. ——— 2½	—	-		
Aand. R. fl. 100		-		
——— fl. 250 4	—	-		

Oblig. Metal. 2½ pc.			à
——— 5	—	88¼ - 89	
— Neg. Lond. 2½	—	45 - 46	
Spaansche P. en L. 5	—	14¼ - 15¼	
Perpet. Rente 5	—	36¼ - 37¼	
dito Amst. 5	—	-	
Eng. geconf. 3	—	84¼ - 84¾	
Fr. Fonds. 3	—	64 - 65	
Cert. v. dito 3	—	-	
Nap. F. alh. 5	—	-	
Idem in Nap. 5	—	56¾ - 58	
Idem in Lond. 5	—	69¾ - 70¼	
Den. te Lond. 3	—	-	
Brazilianen 5	—	-	
Mexic. te L. 6	—	-	
Columb. te L. 6	—	-	
Peruanen 6	—	-	
Grieken 5	—	18 - 19	

Te *Groningen*, ter Boekdrukkerij van C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, in de Oude Boteringe-straat. (Met *autorisatie*.)